

Prawo międzynarodowe

Prawo międzynarodowe to zbiór norm uznawanych przez państwa lub narody za wiążące na podstawie ich wzajemnych stosunków, w tym stosunków z organizacjami międzynarodowymi. Prawo międzynarodowe zwykle zawiera się w treści umów między suwerennymi państwami lub wywodzi się z tych umów.

Dziedziny

Termin „prawo międzynarodowe” może odnosić się do dwóch dyscyplin prawnych:

- Prawo międzynarodowe publiczne: reguluje stosunki między państwami i organizacjami międzynarodowymi, dotyczy dziedzin takich jak prawa człowieka, prawo traktatowe, prawo morza, międzynarodowe prawo karne, międzynarodowe prawo humanitarne.
- Prawo prywatne międzynarodowe lub normy kolizyjne – zbiór norm prawa procesowego określających, który system prawny reguluje dany spór prawny i której jurysdykcji on podlega. Normy te stosuje się w sporach prawnych z elementem transgranicznym, np. związanych z umowami między stronami z różnych państw lub kiedy element transgraniczny występuje w państwie o wielu jurysdykcjach, jak np. Zjednoczone Królestwo.

Stosunek do prawa Unii Europejskiej (UE)

Choć **prawo UE** można postrzegać jako szczególną formę prawa międzynarodowego, korpus prawa UE posiada szczególne cechy niewystępujące zazwyczaj w prawie międzynarodowym. Między innymi obywatele mogą powoływać się na uprawnienia gwarantowane prawem UE przed sądami w państwach członkowskich UE, natomiast prawo międzynarodowe zwykle wymaga transpozycji do prawa krajowego, zanim obywatele będą mogli się na nie powoływać. Prawo UE jest również częstokroć nadrzędne wobec prawa państw członkowskich. Dlatego w niniejszym portalu opracowania na temat prawa UE i prawa międzynarodowego znajdują się na osobnych stronach.

Źródła i bazy danych

Normy prawa międzynarodowego zawarte są przede wszystkim w treści umów lub konwencji międzynarodowych oraz w zbiorze powszechnie uznawanych wartości, standardów i zasad, do których umowy niekoniecznie muszą odnosić się wprost. Umowy międzynarodowe mogą być dwustronne (tj. zawarte między dwoma suwerennymi państwami) lub wielostronne (tj. zawarte między więcej niż dwoma państwami). Bardzo często są one przygotowywane i negocjowane na forum organizacji międzynarodowych, na przykład [Organizacji Narodów Zjednoczonych \(ONZ\)](#), [Rady Europy](#) i wielu innych. Ważnym źródłem prawa międzynarodowego jest również orzecznictwo trybunałów międzynarodowych.

Istnieją różne powszechnie dostępne źródła informacji o prawie międzynarodowym. Oto niektóre z nich:

- [zbiór traktatów ONZ](#);
- [ONZ - prawa człowieka](#);
- Rada Europy – [konwencje](#): prawa człowieka, demokracja, współpraca sądowa;
- [Międzynarodowa Organizacja Morska \(IMO\)](#): prawo morza;
- [Międzynarodowa Komisja Stanu Cywilnego \(ICCS\)](#);
- [Światowa Organizacja Handlu \(WTO\)](#): międzynarodowe prawo handlowe;
- [Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu s \(EFTA\)](#) i [Europejski Obszar Gospodarczy \(EOG\)](#);
- Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) – [Konwencja o zwalczaniu przekupstwa](#);
- [elektroniczny system informacji o prawie międzynarodowym \(EISIL\)](#) prowadzony przez Amerykańskie Towarzystwo Prawne;

- [przewodnik po prawie międzynarodowym](#) na stronie HG.org;
- [Haska Konferencja Prawa Prywatnego Międzynarodowego \(HKPPM\)](#): Można tu znaleźć teksty konwencji i umów dotyczących tej dziedziny, jak również zbiory specjalistycznych informacji na temat legalizacji dokumentów do użytku międzynarodowego („[apostille](#)”), doręczania dokumentów, kwestii uprowadzeń dzieci i przysposobienia.

Organizacja Narodów Zjednoczonych utworzyła również [Komisję Prawa Międzynarodowego](#). Jej zadaniem jest propagowanie sukcesywnego rozwoju prawa międzynarodowego i jego kodyfikacji. W tym celu komisja ta publikuje badania i analizy, gromadzi precedensy i przygotowuje propozycje nowych traktatów. Praca Komisji Prawa Międzynarodowego zaowocowała wieloma ważnymi traktatami i innymi istotnymi dokumentami z dziedziny prawa międzynarodowego.

Stroną zarządza Komisja Europejska. Informacje na tej stronie nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej, nie ponosi ona również odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane czy odniesienia na niej zawarte. Więcej informacji na temat praw autorskich odnoszących się do stron UE znajduje się na stronie „Informacje prawne”.

Ostatnia aktualizacja: 18/01/2019